

ТОП ЖӘНЕ ТОПТА ЖҰМЫС ЖАСАУ

Оқу мақсаты

- «Топ» пен «Топтық жұмыс» ұғымын түсіну
- Топта жұмыс жасай отырып, өзара сенімділікті арттыру
- Топтағы өзара келісімге келу құндылығын түсіну
- Топтық жұмыстағы машықтарыңызды қолданып байқау және оны арттыру

ТОП

*Топ – бұл ортақ мақсатқа жету үшін құрылған адамдар тобы. Бұндай мақсатқа жету бір адам үшін не қиын, не тиімді жасалмаған іс болуы мүмкін. Топтың ішінде әр қатысушы өзіндік рөлі бар және бұның барлығы өзара арақатынасты. Топты топ етіп тек мақсаттар мен міндеттер жасайды. **Міндет болмаса, топ та жоқ.***

Топта жұмыс жасау

- *Топта жұмыс жасау – бұл адамдардың ортақ мақсатпен жұмыс жасауы. Топ үшін мақсат пен міндет қажет. Адамдар бірге ортақ мақсат пен міндеттер бар болғандықтан топ мүшесі болады.*

«Топта жұмыс жасаудың» қандай түрлері бар?

- *Қажетті жағдайда бір-біріне көмек көрсету*
- *Өзгенің тырысуын бағалау*
- *Тәжірибемен бөлісу*
- *Процесті жетілдіру және нәтижеге жету барысында жағымды және сындарлы көмекпен қамтамасыз ету*
- *Басқалардың ақылын тыңдау*

Топта жұмыс жасау

Сәтті

- Жақсы тыңдап білу
- Күшті жетекшілік қасиеттер
- Тиімді байланыс орнату
- Міндетті тең бөлісу
- Бірігіп жұмыс жасауға ұмтылу
- Алға қойылған мақсаттар мен міндеттер

Сәтсіз

- Шамалы қарым-қатынас
- Дұрыс тыңдап білмеу
- Шамалы жетекшілік
- Топқа тартылысы жоқ
- Мақсатты дұрыс түсінбеу
- Міндеттерді тең бөліспеу

**«Ақпараттық Технология
Дәуірінің Ұстаздары»
бағдарламасы үшін топта
жұмыс жасаудың қандай
маңызы бар? Өз ойыңыз.**

«Сенім» - бұл не?

Сенім: бұл үміт және сенім.
Адамның айтқанымен
қоймай жасағаны, ал
жасағанда, ойдағыдай
жасауы және әрдайым
шыншыл болуына сенімдік.

- Бұл анықтаманы өз сөзіңізбен жаза аласыз ба?
- Не ашып көрсететіндей етіп мысал келтіріңіз.
- Жаттығуға 5 минутыңыз бар.

Қызметтестік?

- Қызметтестік – бұл топтық жұмысқа белсене қатысу. Қызметтестікке сүйенетін, топтық шешім қабылдайтын, бір-біріне құрметпен қарайтын топ.

Ортақ мақсатқа жету үшін топқа белсене араласу.

- ***Топта қалай жұмыс жасау керек?***
- ***Сіздің ойыңызша, топ ішінде жұмыс жасау керек пе, әлде топ сыртында ма? Неге?***
- ***Сіздің ойыңызша, топтық жұмысты бірігіп атқару пайдалы ма?***

Қызметтестіктің 10 қағидасы

1. **Топ мүшесіне түсінушілікпен қарау, құрметтеу**
2. **Топ мүшелерінің ұсыныстарын тыңдау**
3. **Топ мүшелерінің ұсыныстарын қолдануға тырысу**
4. **Толықтай келіспесеңіз де топтық шешімдерді құптау**
5. **Топ мүшелеріне машықтары мен қасиеттерін арттыруға көмектесу**
6. **Басқаларына да өз ойларын айтуға мүмкіндік беру**
7. **Мәселені топпен бірге шешу**
8. **Топ мүшелерінен ұсыныстар мен ойларын сұрау**
9. **Топтың басқа мүшелерімен белсене ақпарат алмасу**
10. **Келіспушіліктерді сыпайы түрде шешу**

КОМПРОМИСС – ӨЗАРА КЕЛІСІМ ЖАСАУ

- Компромисс – екі жақтың өз қалайтындарынан бас тартып, маңызды өзара ортақ келісімге келу. Компромисс кезінде екі жақ та қалағанын алмайды, алайда, бір-біріне жол беріп, ортақ тиімді шешімге келеді.

Өзара келісімдік

- *Өзара келісімге келу топқа не үшін маңызды деп ойлайсыз?*
- *Неге және қай уақытта жанжалдан қашық болу керек?*

Қарама-қайшылықты шешудің 15 амалы:

1. Келіссөз жүргізу.
2. Үзілді-кесілді талаптардан аулақ болыңыз.
3. Біреуі жеңілсе, екіншісі де жеңіледі.
4. Айтып тұрған сөзіңіздің мағынасын ашып айтыңыз.
5. Айып тағу мен шабуылдан аулақ болыңыз.
6. Өз сезіміңізді бірінші орынға қойыңыз.
7. Ойыңызды тексеріп тұрыңыз.
8. Қалауыңызды тіке, әрі анық білдіріңіз.
9. Айтылған ойларды қайталаңыз.
10. Жаман қылықтардан арылыңыз (бопса сөз бен боқтық сөз ,т.б.)

Қарама-қайшылықты шешу

11. **Ундемей қалмаңыз.**
12. **Ойыңызды тек бір бағытқа, яғни мәселенің дұрыс шешуіне ған бөліңіз.**
13. **«Тайм-оут» алыңыз.**
14. **Көңіл-күйіңіз көтеріңкі болсын. Өзілдесіңіз.**
15. **Мәселені тезірек жабуға тырысыңыз.**